

Deelnemersvergadering

Haarlem 26 juni 2017

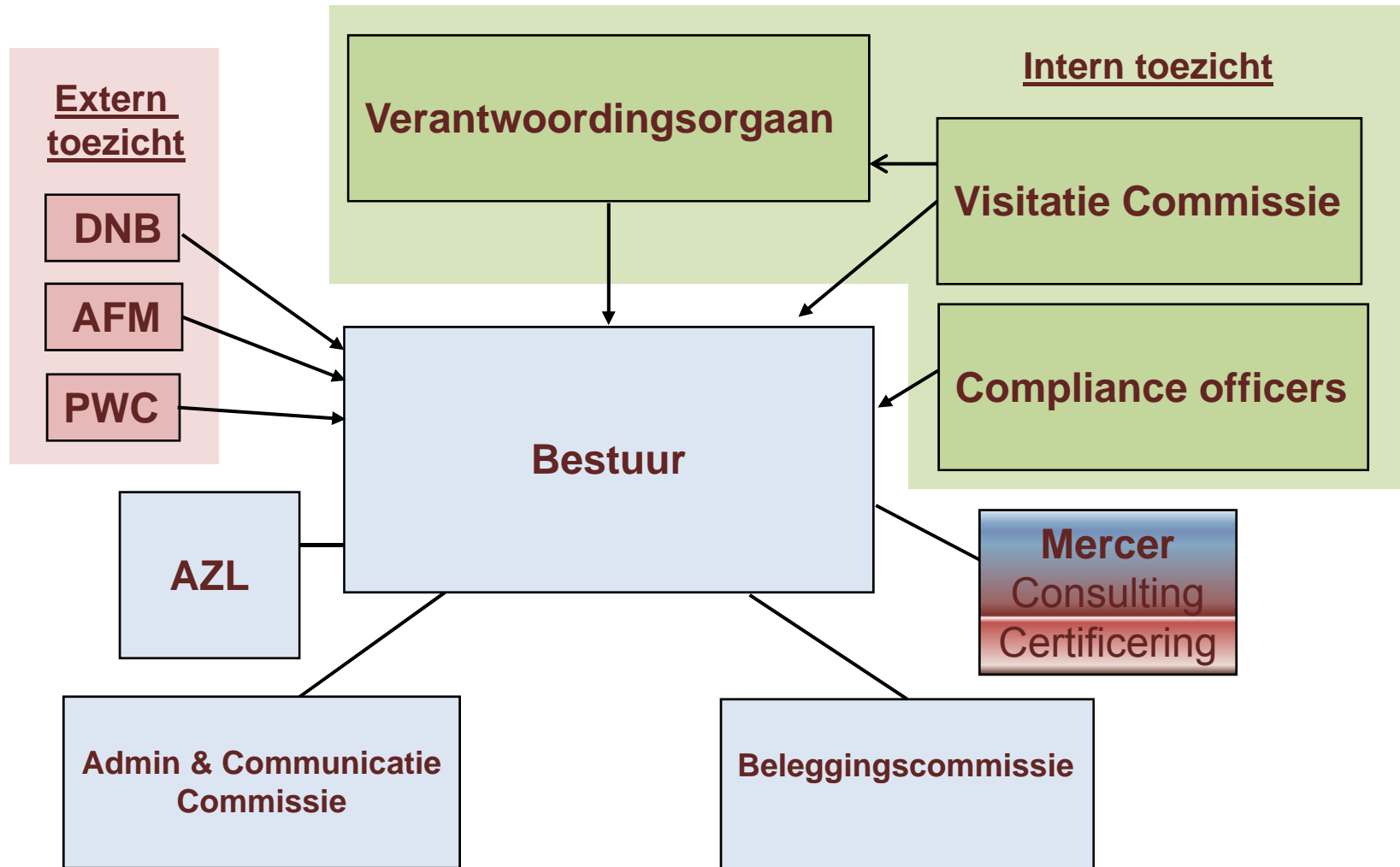
Boxmeer 29 juni 2017

Oss 29 juni 2017

Agenda

- **Opening, mededelingen**
- **Toelichting organisatie van het fonds**
- **Verantwoording en jaarverslag 2016:**
 - - beleggingen en pensioenaanspraken
 - - verloop dekkingsgraad
- **Uitleg door actuaris Mercer:**
 - - verdere toelichting jaarverslag 2016
 - - actuele ontwikkelingen en toekomst pensioenstelsel
- **Communicatie**
- **Wel of niet indexeren?**
- **Rondvraag en afsluiting**

Organisatie van het fonds

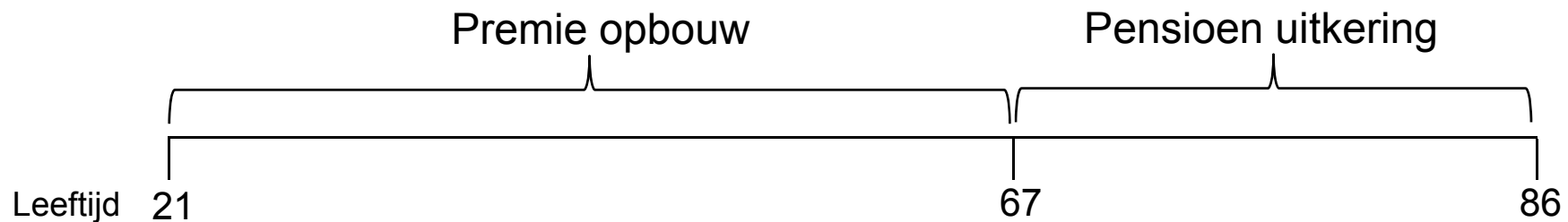

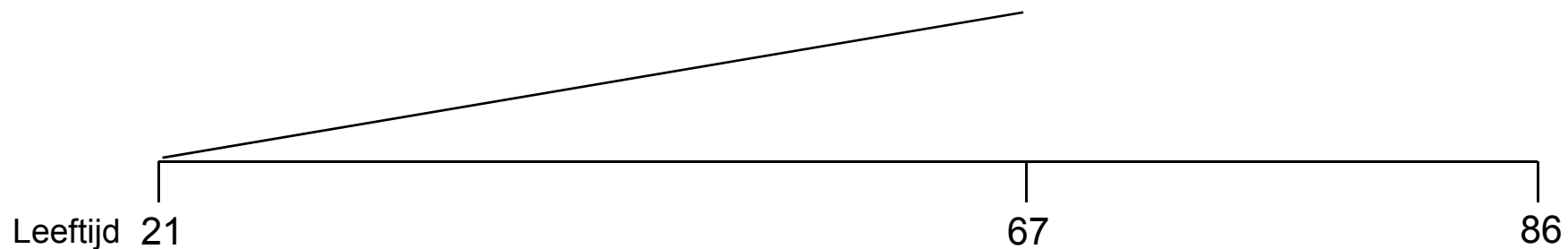
Verantwoording over en jaarverslag 2016

Hoe bouw je pensioen op?

Premie betalen: pensioengrondslag * 30%

Pensioen opbouwen: Pensioengrondslag * 1,875%

Wat betekent dit in geld? (1)

Premie betalen: pensioengrondslag * 30%

Voorbeeld:
salaris: € 50.000
franchise: € 12.000

Voorbeeld:		
salaris in jaar 1:	€ 50.000	
<u>franchise:</u>	<u>€ 12.000</u>	
pensioengrondslag=	€ 38.000	=> te betalen premie: werknemer: 5% = € 1.900
		<u>werkgever: 25% = € 9.500</u>
		Premie jaar 1 totaal= € 11.400

Pensioen opbouwen: Pensioengrondslag * 1,875%

Voorbeeld:	
salaris in jaar 1:	€ 50.000
<u>franchise:</u>	<u>€ 12.000</u>
pensioengrondslag=	€ 38.000 * 1,875 = € 712,50 = opbouw in jaar 1

Wat betekent dit in geld? (2)

Stel:

- a) iemand gaat op leeftijd 67 jaar met pensioen
- b) deze persoon leeft nog 20 jaar na pensioendatum
- c) er is geen sprake van inflatie

Wat is ingelegd aan premies: € 11.400 => naar beleggingen

Wat is nodig: 20 jaar * € 712,50 = € 14.250 => naar verplichtingen

**De beleggingen moeten ervoor zorgen dat
verplichtingen en kosten worden gedekt**

Waar moet een fonds nog meer rekening mee houden? (1)

Andere verplichtingen/voorzieningen voor een PF:

- Partnerpensioen (partner vaak jonger) en Wezenpensioen
- Premievrije opbouw bij arbeidsongeschiktheid
- De ambitie om te indexeren (voorwaardelijk)
- Verplichtingen moet je “contant maken”: **effect van de rente!!**

Belangrijk om te onthouden:

- **Hoge rente leidt voor het pensioenfonds tot lage verplichting**
- **Lage rente leidt voor het pensioenfonds tot hoge verplichting**
- **0,1% daling van de rente = 2% stijging in de verplichtingen!**

Waar moet een fonds nog meer rekening mee houden? (2)

Beleggingen:

- Beleggingsresultaten zijn altijd volatiel/bewegelijk
- De invloed van veranderende **rente** is groot op beleggingen
- Kosten voor beleggingen (ongeveer 0,30% van de waarde)

Waar beleggen wij in?

- Vastrentende waarde (obligaties): 65% rente risico afdekking
 - eigen “Long Duration Fund” (Robeco)
 - Global Fixed Income (gezamenlijk MSD fonds in Ierland)
- Zakelijke waarden (aandelen): in een gezamenlijk MSD fonds in Ierland
 - 70% wereldwijde aandelen
 - 15% small Cap
 - 15% Emerging Markets

De beleggingen van het fonds: performance

	Aandeel	Rendement	
	31-12-2016	fonds	benchmark
Vastrentende waarden:			
- Robeco LDI Bespoke	51,8%	12,83%	13,60%
- Merck GFI	38,1%	17,10%	17,10%
	13,7%	-/- 0,11%	-/- 0,87%
Zakelijke waarden:			
- Aandelen	48,0%	10,67%	10,94%
• Merck CCF fonds	48,0%	10,67%	10,94%
- Onroerend goed	0,1%	4,92%	4,92%
Overige (bankstanden)	0,1%		
Totaal:	100,0%	12,36%	12,90%

Dicht bij
strategische
Asset mix

Beleggingsrendementen laatste 5 jaar

	2016	2015	2014	2013	2012
Beleggingsrendement	12,4%	1,0%	27,2%	0,9%	14,3%

De dekkingsgraad geeft weer hoe gezond een fonds is

Dekkingsgraad = de verhouding tussen het aanwezige vermogen en de verplichtingen van het fonds (in %)

Voorbeeld: Dekkingsgraad = 120

Beleggingen	120	Pensioenverplichtingen	100
-------------	-----	------------------------	-----

- **Wettelijk Minimum Vereist Vermogen: > 104,2%**
- **Wettelijk Vereist Vermogen: 119,7% voor ons fonds**

Er is € 120 miljoen bijgestort in 2016 door de werkgever

Uitgangspunten 2013

- Garantierегeling sponsor voor 5 jaar (2013 t/m 2018) o.b.v. de wet in 2013
- Bijstorting nodig: dekkingsgraad < Vereist Vermogen + 5%

Nieuw wettelijk toetsingskader in 2015 werd strenger, o.a.:

- Hogere eisen aan buffers en lagere UFR
- Introductie van het begrip Beleidsdekkingsgraad (12 maands-UFR gemiddelde)

Eind 2016 was Beleidsdekkingsgraad lager dan Vereist Vermogen + 5%
Sponsor was akkoord met bijstorting van € 120 miljoen

Maar:

- De afspraak met de sponsor is tot en met eind 2018
- Bijstorting mag niet automatisch leiden tot indexering!

Samenvattende kengetallen

	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Beleggingsrendement	12,4%	1,0%	27,2%	0,9%	14,3%	15,1%	13,3%	8,8%	-6,3%
DNB/FTK (beleids) DG	122,5%	123,8% *)	129,4%	129,8%	122,0%	115,6%	119,1%	121,5%	110,4%
Marktwaaarde dekkingsgraad	121,9%	114,9%	111,2%	125,2%	113,9%	111,0%	119,1%	121,5%	110,4%
Vereist Vermogen	119,7%	119,8%	116,1%	117,5%	110,0%	110,4%	112,4%	113,2%	110,2%

*) Vanaf 2015 o.b.v. 12 maands-gemiddelde

Conclusie:

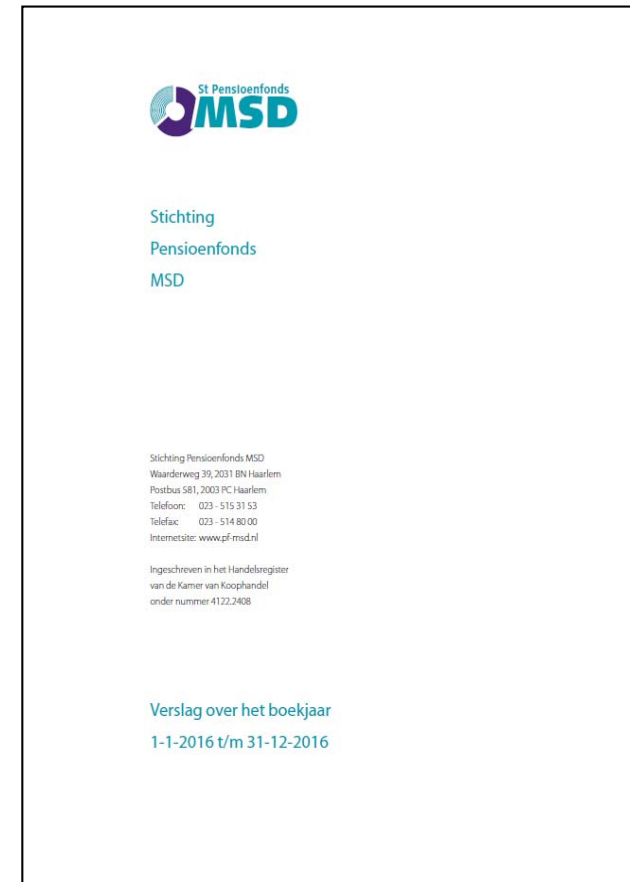
Pensioenfonds MSD heeft geen reserve- of dekkingstekort op 31 december 2016
(en ook niet per eind mei 2017)

Toelichting Hanneke Hofmans, Mercer

Jaarverslag 2016 & Actuele Ontwikkelingen

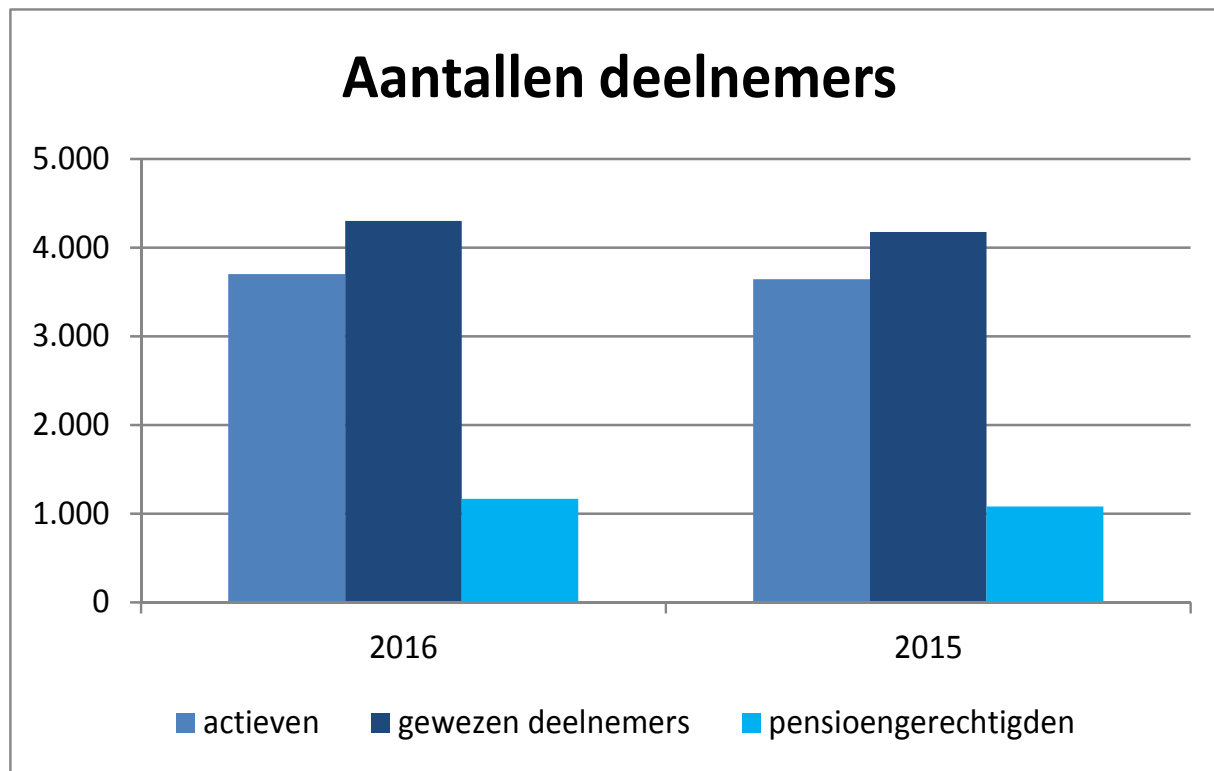
FINANCIËLE VERANTWOORDING OVER 2016 TE BESPREKEN ONDERWERPEN

- Technische voorzieningen
- Resultaat over 2016
- Dekkingsgraden
- Ontwikkelingen in Nederland pensioenland

FINANCIËLE VERANTWOORDING OVER 2016

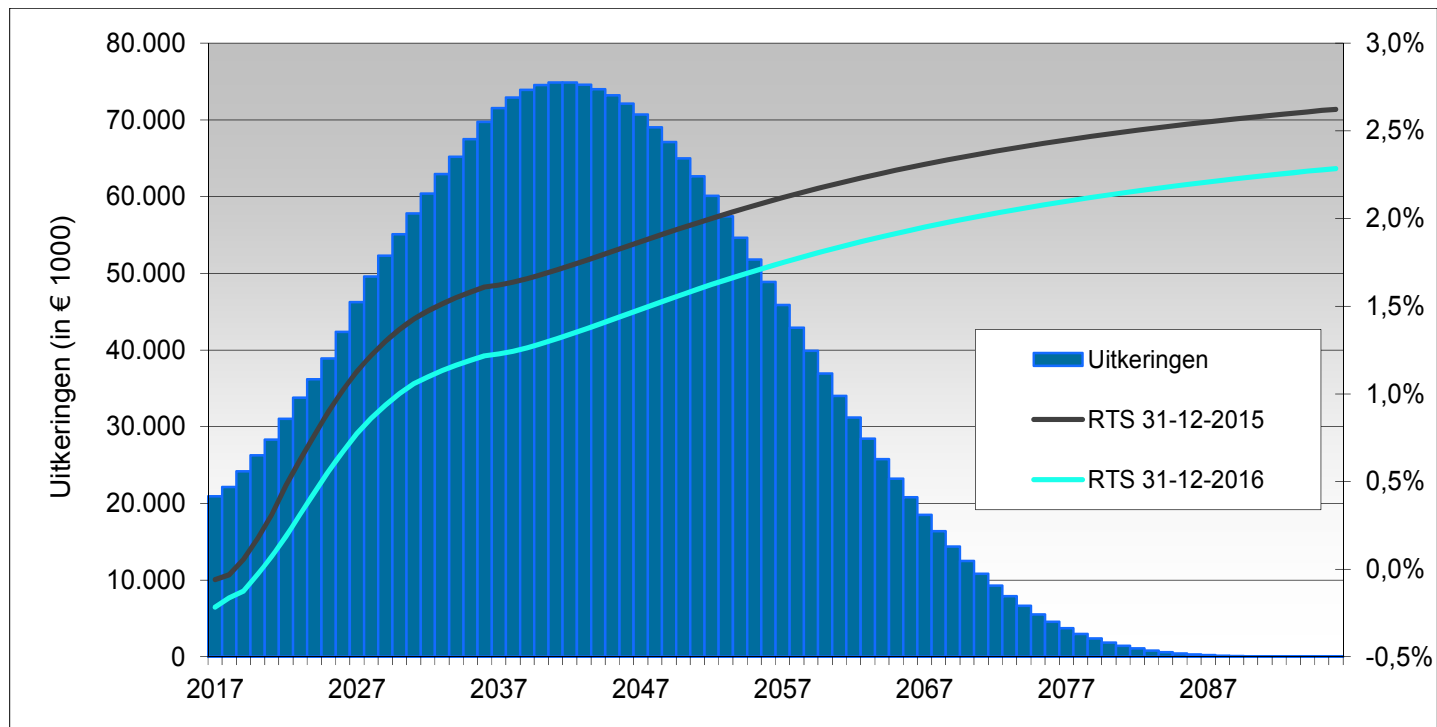
AANTALLEN DEELNEMERS PER STATUS

- Totaal aantal deelnemers ultimo 2015 → 8.899
- Totaal aantal deelnemers ultimo 2016 → 9.169

FINANCIËLE VERANTWOORDING OVER 2016

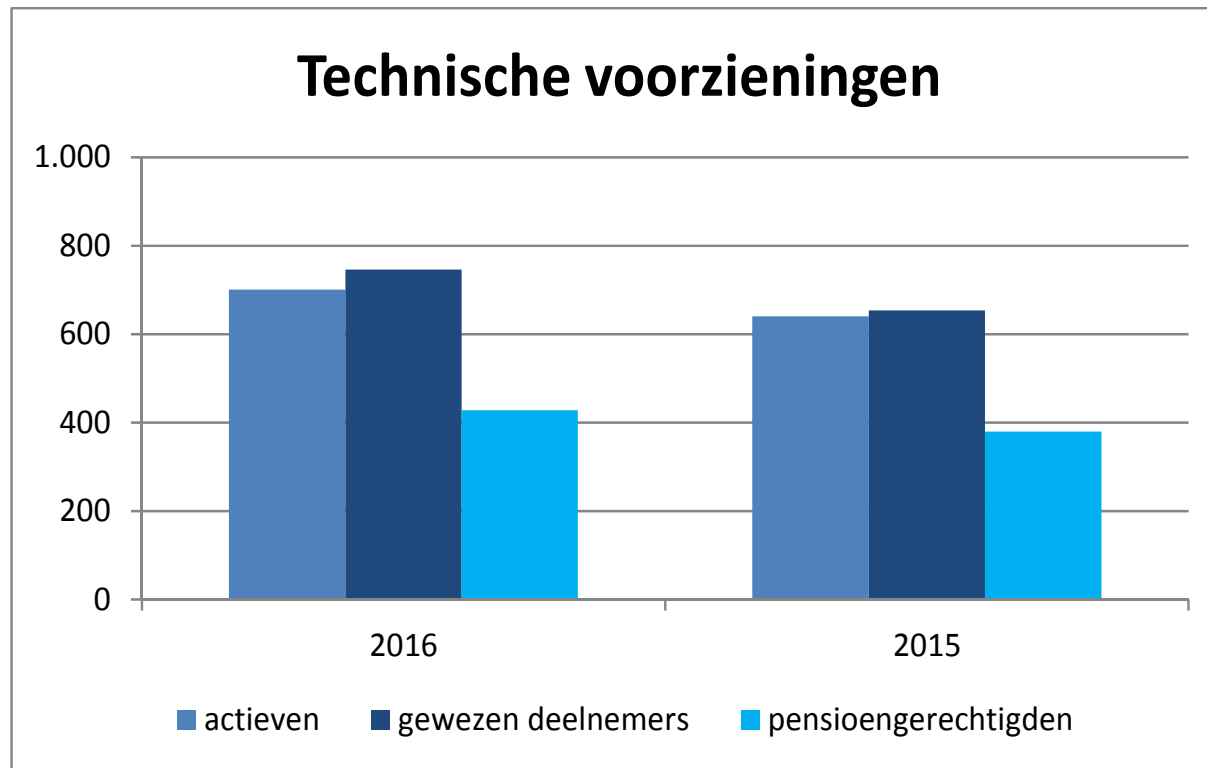
UITKERINGEN EN VOORZIENINGEN

<u>Datum</u>	<u>31 december 2016</u>	<u>31 december 2015</u>
Duration TV	22,7	22,5
Gemiddelde interne rekenrente	1,4%	1,8%

FINANCIËLE VERANTWOORDING OVER 2016

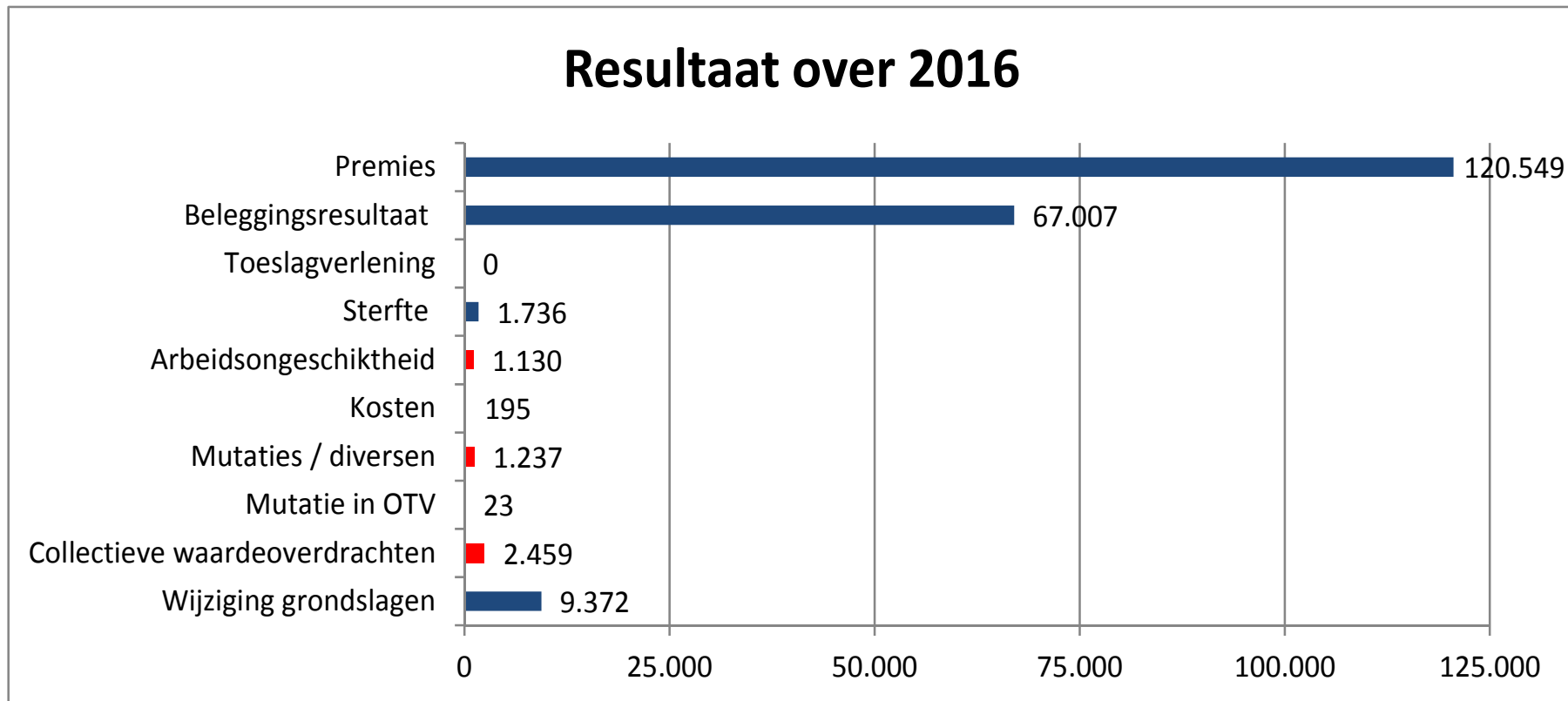
TECHNISCHE VOORZIENINGEN PER STATUS

- Totale TV ultimo 2015 → 1.673 mln
- Totale TV ultimo 2016 → 1.874 mln

FINANCIËLE VERANTWOORDING OVER 2016

RESULTAAT OVER 2016

→ Totaal resultaat 194,1 mln positief

FINANCIËLE VERANTWOORDING OVER 2016

PREMIES

a. Benodigde premie	-/- 40.682
b1. Verschuldigde premie werkgever regulier	33.671
b2. Verschuldigde premie werknemer	7.870
Resultaat	859
b3. Verschuldigde premie werkgever bijstorting	119.690
Resultaat	120.549

- Toets op kostendekkendheid van de premie
- Premie is kostendekkend
- Premiedekkingsgraad is 102% en inclusief bijstorting zelfs 407%

FINANCIËLE VERANTWOORDING OVER 2016

BELEGINGSRESULTAAT

a. Directe en indirecte beleggingsopbrengsten	256.845
b1. In het boekjaar toegerekende interest aan de TV	987
b2. Invloed van de wijziging van de RTS op de TV	-/- 190.825
Resultaat	67.007

FINANCIËLE VERANTWOORDING OVER 2016

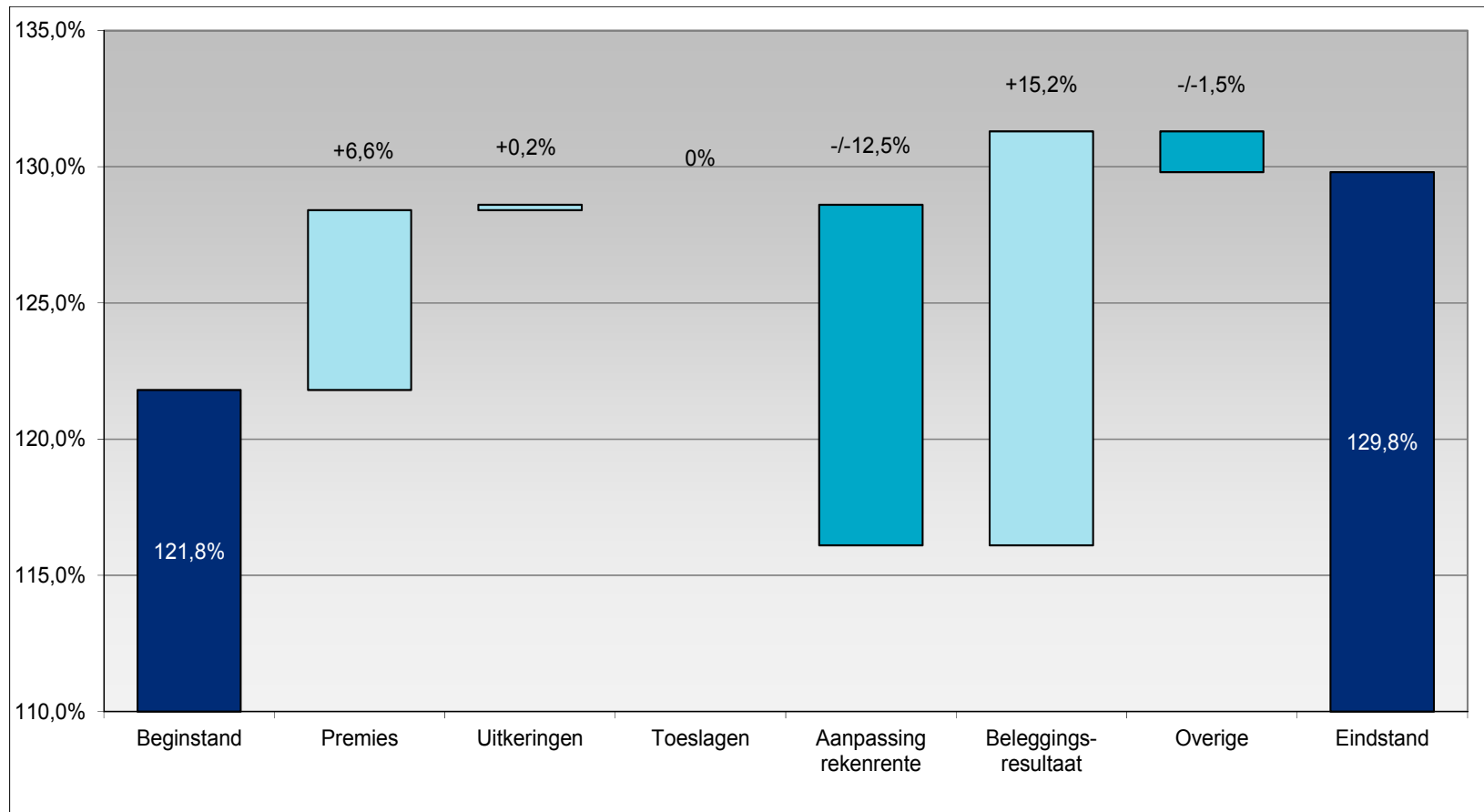
WIJZIGING GRONDSLAGEN

Omrekening overlevingstafel	-/- 6.268
Wijziging ervaringssterfte	17.073
Wijziging partnerfrequenties	3.868
Reservering wezenpensioen	-/- 5.301
Resultaat	9.372

- Elke twee jaar nieuwe tabellen met overlevingskansen op basis van NL
- Pensioenfonds MSD houdt rekening met eigen populatie:
 - Correcties op basis van inkomen (werknemers)
 - Gewogen naar TV in hoogste klasse
- Onderzoek naar partnerfrequenties, sluit het beste aan bij “oudere” tabellen
- Opslag voor wezenpensioen vastgesteld

FINANCIËLE VERANTWOORDING OVER 2016

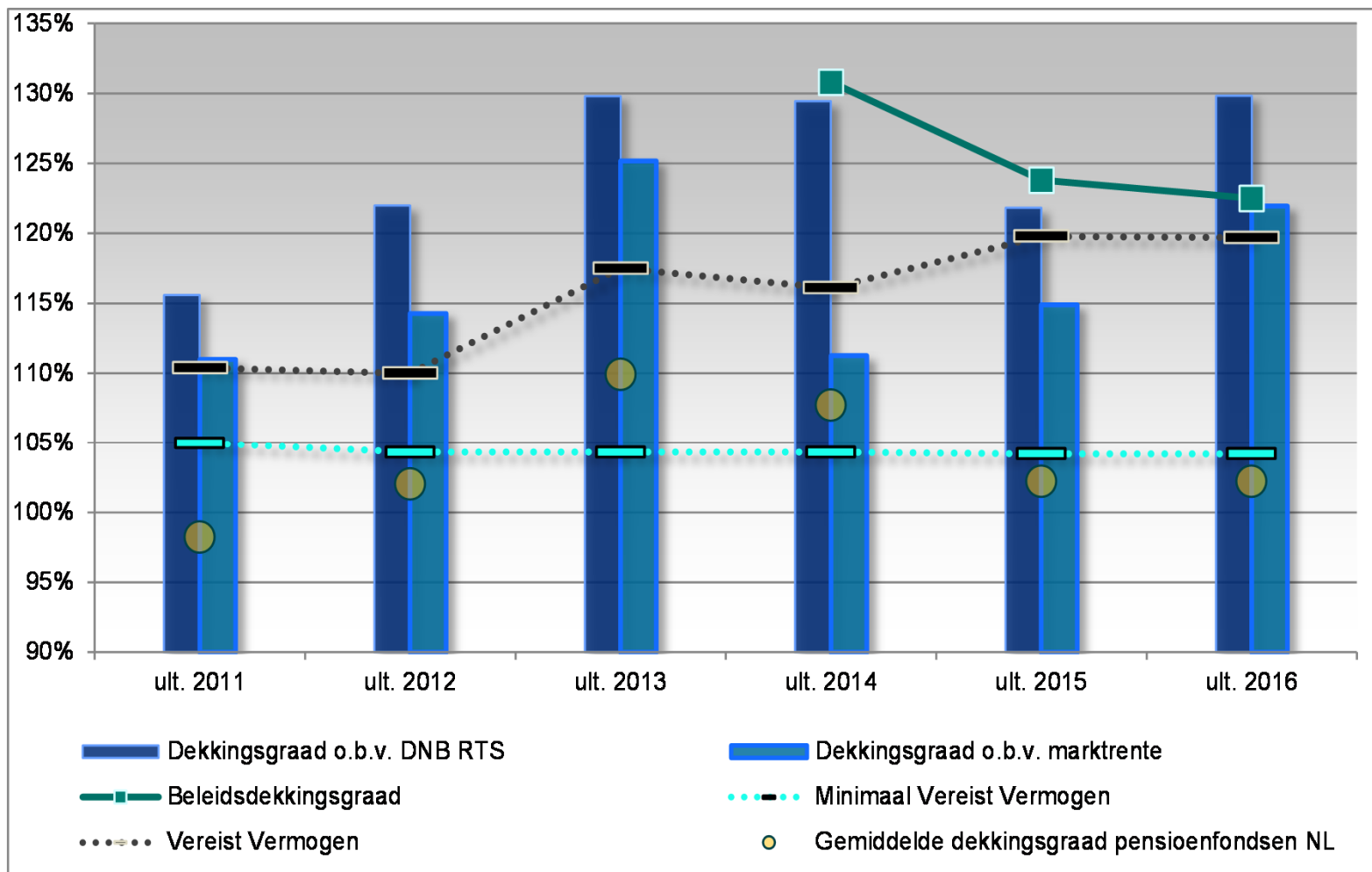
ONTWIKKELING DEKKINGSGRAAD (DNB)

→ Dekkingsgraad = vermogen / technische voorzieningen
 = 2.433 / 1.874 = 129,8%

FINANCIËLE VERANTWOORDING OVER 2016

DEKKINGSGRADEN

FINANCIËLE VERANTWOORDING OVER 2016

ONTWIKKELINGEN IN NL PENSIOENLAND

- Pensioenrichtleeftijd gaat vanaf 1 januari 2018 naar 68 jaar
- Instellen van een Raad van Toezicht voor pensioenfondsen > 1 miljard
- In 2020 mogelijk een herziening van het pensioenstelsel
- Overgang naar een “hybride” systeem, combinatie van
 - Systeem dat lijkt op huidig stelsel
 - Individuele pensioenpotjes

Pensioencommunicatie

Pensioencommunicatie

Agenda

- Goede pensioencommunicatie is belangrijk
- Terugkoppeling activiteiten 2016
- Korte quiz
- Wil je meedenken en praten over de pensioencommunicatie?

Pensioencommunicatie

Goede pensioencommunicatie is belangrijk

Het pensioen bewustzijn is niet zo hoog in Nederland.

Veel mensen vinden het niet makkelijk om een inschatting te maken van het pensioen dat ze naar verwachting zullen ontvangen.

Het bestuur van het MSD PF vindt het belangrijk dat deelnemers weten wat ze kunnen verwachten. Het bestuur is actief bezig om het communicatiebeleid verder te verbeteren.

Pensioencommunicatie

Terugkoppeling activiteiten 2016

Met input vanuit de focusgroepen, de deelnemersvergaderingen en van communicatie-experts heeft de communicatiecommissie aan het PF bestuur adviezen gegeven ter verbetering van de pensioencommunicatie.

Daarnaast geldt er een nieuwe wettelijke plicht om zich aan bepaalde formats te houden ter verbetering van communicatie. Eén daarvan is Pensioen 1-2-3.

Pensioencommunicatie

Wat heeft de continue aandacht voor pensioencommunicatie EXTRA gebracht in 2016/2017:

- Digitalisering van diverse uitingen
- Thematisch behandelen van onderwerpen in de Beter P-team column en BeterPensioen brochure
- Nieuwe focusgroepen in juli 2017

Pensioencommunicatie

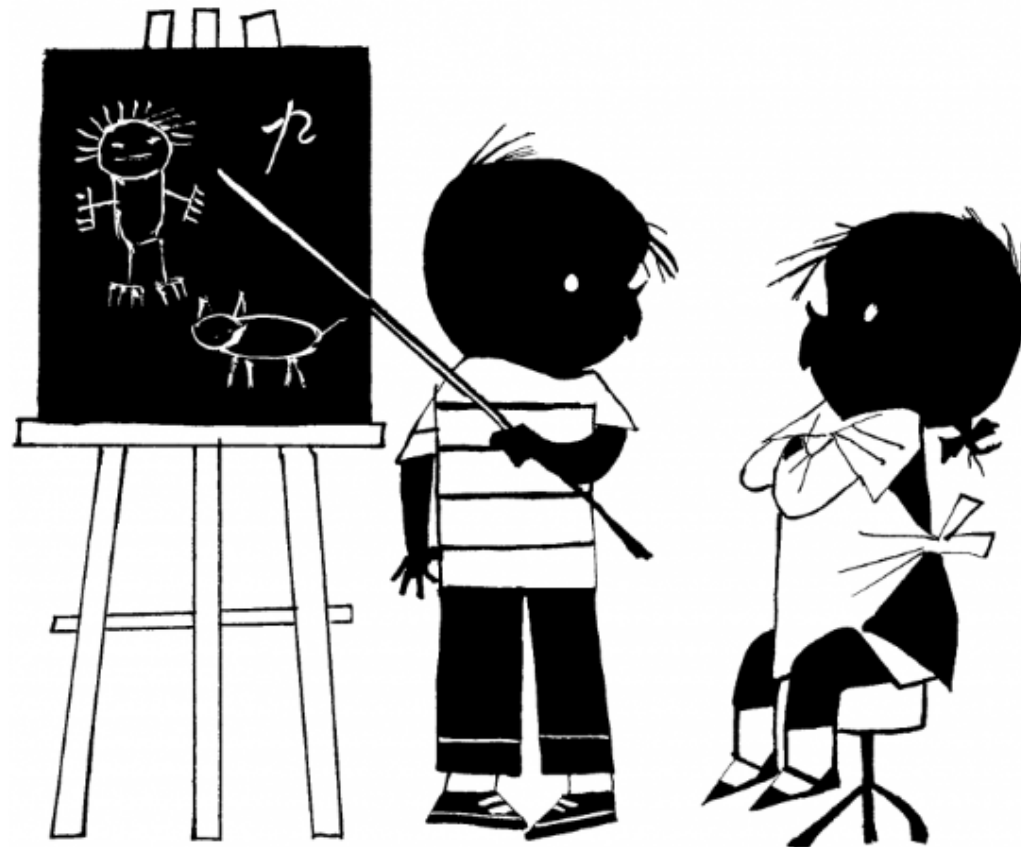
Wat heeft de continue aandacht voor pensioencommunicatie EXTRA gebracht in 2016/2017:

➤ Verkort jaarverslag

Pensioencommunicatie

QUIZ !

Pensioencommunicatie

VRAAG 1

Is het aantal deelnemers van het pensioenfonds in 2016 toegenomen ten opzichte van 2015 of afgenomen?

Toegenomen

Afgenomen

Goede antwoord: toegenomen, want
eind 2015 = 8.899
eind 2016 = 9.169

VRAAG 2

Wat is een dekkinggraad?

De verhouding tussen het aanwezige vermogen en de verplichtingen van het pensioenfonds

De verhouding tussen het geschatte vermogen en de verplichtingen van het pensioenfonds

Goede antwoord:

Pensioencommunicatie

VRAAG 3

Lage rente leidt voor het pensioenfonds tot:

Lage verplichting

Hoge verplichting

Goede antwoord: lage rente leidt tot **HOGE** verplichting

Pensioencommunicatie

VRAAG 4

Wat is het gemiddelde beleggingsrendement van het Pensioenfonds MSD over de laatste 5 jaar?

> 11%

< 11%

Goede antwoord: 11,16%

Pensioencommunicatie

VRAAG 5

Wat is de marktwaarde dekkinggraad van het Pensioenfonds MSD per 31 maart 2017?

> 125%

< 125%

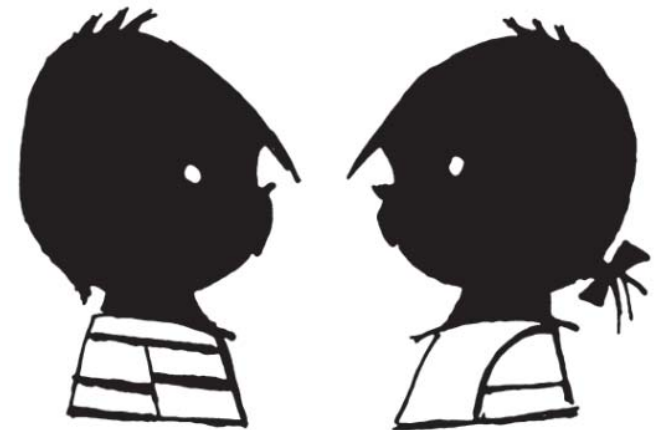
Goede antwoord: **127,2%**

Pensioencommunicatie

Laatste VRAAG...

Hoeveel mensen, zowel intern als extern, houden zich bezig met het Pensioenfonds MSD?

Wie er het dichtst bij zit wint de quiz!

Pensioencommunicatie

Wil je meedenken en praten over de pensioencommunicatie?

Op 18 juli is er in Oss een focusgroep voor 58+ medewerkers én gepensioneerden. Laat je stem horen!

Aanmelden kan na de vergadering bij Ad Koning,
of via www.pf-msd.nl/focusgroep.

Kan het fonds indexeren in 2017?

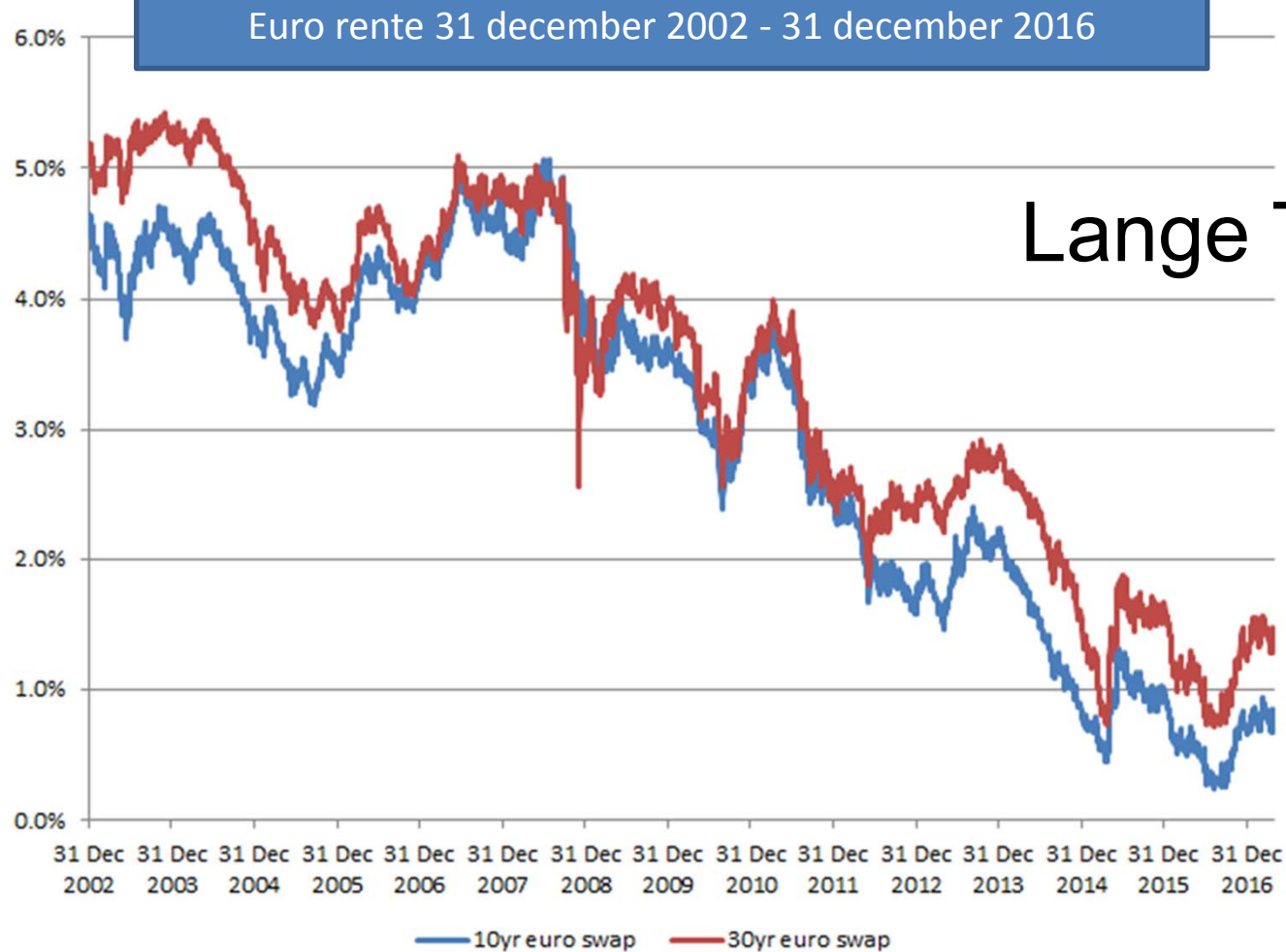
Wat is het beleidskader van het fonds?

LET OP:

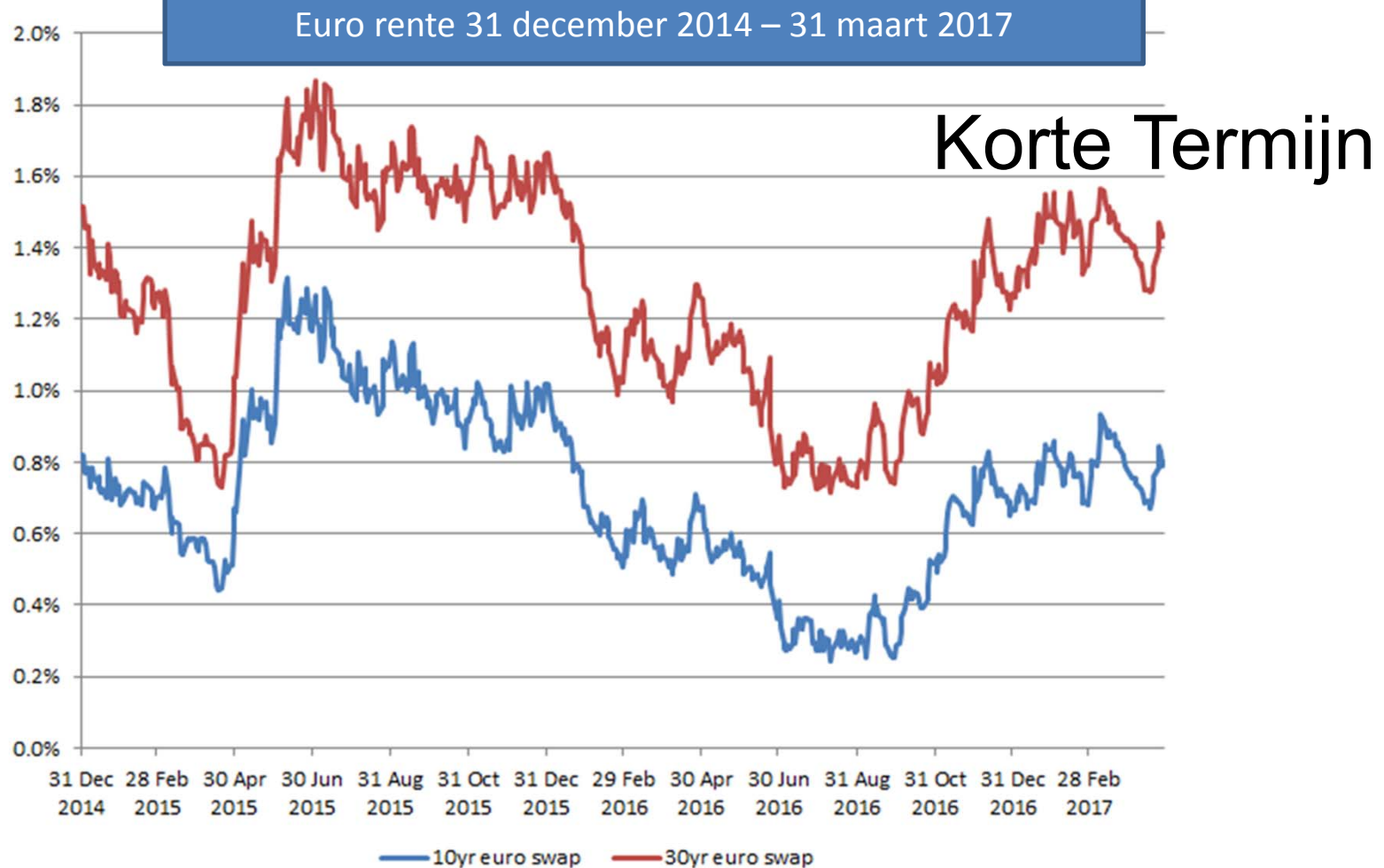
- DG o.b.v. marktwaaarde (geen UFR)
- MSD PF is een “jong fonds”
- Geen rechten/garanties

Voorwaarde	Toeslagbeleid	Premiebeleid
Actuele DG > 180%	Reglementaire toeslag + mogelijkheid tot extra toeslag	Inzet beleidsruimte bijvoorbeeld door premiekorting
Actuele DG > 145%	Reglementaire toeslag + mogelijkheid tot extra toeslag	standaard doorsneepremie
Actuele DG > 140%	Reglementaire toeslag)	standaard doorsneepremie
Actuele DG > 130%	Reglementaire toeslag	Maximale premie
Actuele DG > 125%	Gedeeltelijke (50%) toeslag	Maximale premie
Actuele DG < 125%	Geen toeslag	Maximale premie

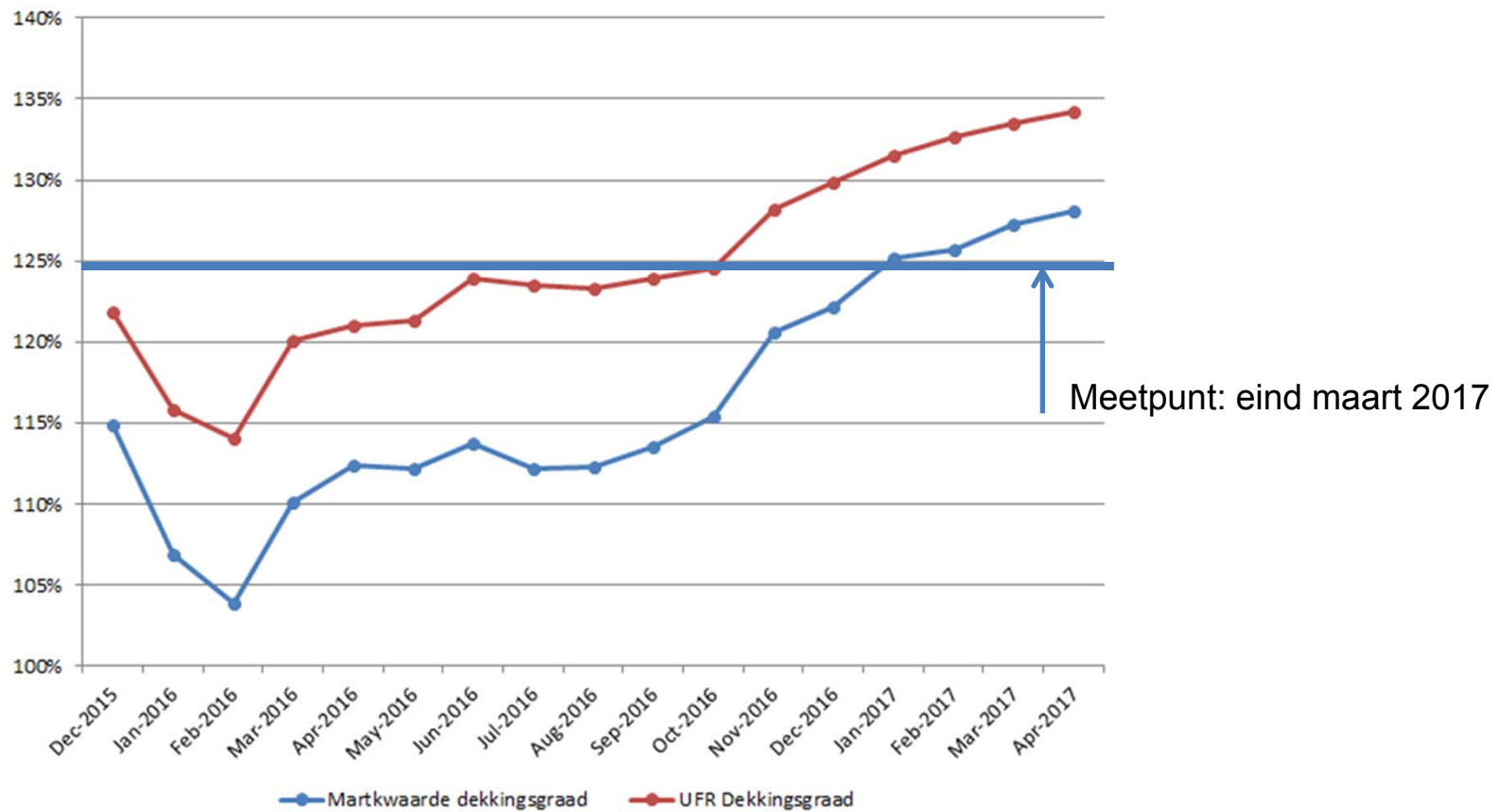
Hoe heeft de marktrente zich ontwikkeld?

Hoe heeft de marktrente zich ontwikkeld?

Het bestuur heeft besloten om te indexeren

Indexatie per 1 juli 2017?

Actuele DG > 130%	Reglementaire toeslag	Maximale premie
Actuele DG > 125%	Gedeeltelijke (50%) toeslag	Maximale premie
Actuele DG < 125%	Geen toeslag	Maximale premie

Actieven: 50% van algemene stijging looncomponent
(art 5.2, lid 2 reglement 2014)

$$50\% * 1,5\% = \mathbf{0,8\%}$$

Inactieven: 50% van afgeleide consumenten prijsindexcijfer
(art 5.3, lid 2 reglement 2014)

$$50\% * 1,6\% = \mathbf{0,8\%}$$

Afsluiting

Rondvraag en sluiting van de vergadering

